

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

3^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 20.11.2023 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης Λαμπρόπουλος, Πρόεδρος, Αγγελική Πουλοπούλου, Εισηγήτρια και Βικτωρία Πισμίρη, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 13-10-2023 προδικαστική προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 1592/13-10-2023 της εταιρείας με την επωνυμία «...», (εφεξής «η προσφεύγουσα») η οποία εδρεύει στη ... , οδός ..., αρ ... , όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του ... (εφεξής η «Αναθέτουσα Αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Επί της ως άνω προδικαστικής προσφυγής άσκησε παρέμβαση ο οικονομικός φορέας με την επωνυμία «...» (εφεξής «η παρεμβαίνουσα»), που εδρεύει στο ... , όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα αιτείται την ακύρωση της υπ' αρ. 132/2023 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Αναθέτουσας Αρχής με θέμα «Έγκριση 3ου Πρακτικού του Ανοιχτού Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού με γενικό τίτλο «...» και ανάδειξη οριστικού αναδόχου», με την οποία α) -εγκρίθηκε το Πρακτικό Νο3/27-9-2023 αξιολόγησης των Δικαιολογητικών Κατακύρωσης και ανάδειξης οριστικού αναδόχου -Επιτροπής Αξιολόγησης του ανωτέρω διαγωνισμού, β) κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα αυτού και αναδείχθηκε οριστική ανάδοχος - η παρεμβαίνουσα, καθώς και της υπ' αρ. 122/19.9.2023 απόφασης του ίδιου ως άνω οργάνου, - κατά το μέρος που εγκρίθηκε το Πρακτικό 2 της Επιτροπής Αξιολόγησης και έγινε δεκτή - η προσφορά της παρεμβαίνουσα και - ανακηρύχθηκε προσωρινή ανάδοχο του διαγωνισμού.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Αγγελική Πουλοπούλου

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής, έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 936,94 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»).

2. Επειδή, με την Διακήρυξη με αριθ. πρωτ. .../2023 της Αναθέτουσας Αρχής, προκηρύχθηκε ανοιχτός ηλεκτρονικός Διαγωνισμός για την επιλογή αναδόχου της σύμβασης με αντικείμενο την «...» με αντικείμενο τη χρηματοδοτική μίσθωση (leasing) σαράντα τριών (43) ..., συνολικής διάρκειας 48 μηνών (4 ετών), η οποία θα περιλαμβάνει όλα τα κόστη, εκτός χαρτιού και συρραπτικών, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής, εκτιμώμενης αξίας 187.388,64€ χωρίς ΦΠΑ, που αναρτήθηκε στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε συστημικό αριθμό ...

3. Επειδή, ο ένδικος διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του και της προϋπολογισθείσας δαπάνης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 4412/2016 (Α' 147) και η ένδικη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV αυτού, περί έννομης προστασίας κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων.

4. Επειδή, με την προδικαστική προσφυγή απαραδέκτως προσβάλλεται αυτοτελώς η υπ' αρ. 122/19.9.2023 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Αναθέτουσας Αρχής, δεδομένου ότι αυτή ενσωματώθηκε στην τελική υπ' αρ. 132/2023 απόφασή της, η οποία είναι και η μόνη παραδεκτώς προσβαλλόμενη. Η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στις 05.10.2023, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία», η δε υπό κρίση προδικαστική προσφυγή

Αριθμός απόφασης : 1842/2023

ασκήθηκε εμπροθέσμως στις 13.10.2023, ομοίως μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017. Η προσφεύγουσα μετ' εννόμου συμφέροντος βάλλει κατά της προσβαλλόμενης, καθώς είχε υποβάλει αποδεκτή προσφορά, επιδιώκει δε την ακύρωσή της, κατά το μέρος που ενέκρινε την προσφορά της παρεμβαίνουσας και αναδόχου.

5. Επειδή, εμπροθέσμως, στις 23.10.2023 η παρεμβαίνουσα άσκησε παρέμβαση με αίτημα την απόρριψη της προσφυγής και τη διατήρηση του κύρους της προσβαλλόμενης απόφασης, με κοινοποίηση της παρέμβασής της μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, μετ' εννόμου συμφέροντος και εν γένει παραδεκτώς, αφού ως – οριστική ανάδοχος βλάπτεται από τυχόν ευδοκίμηση της προσφυγής.

6. Επειδή, εμπροθέσμως, στις 24.10.2023, η Αναθέτουσα Αρχή κοινοποίησε, μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, τις απόψεις της προς την ΕΑΔΗΣΥ και προς τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς.

7. Επειδή, στη διακήρυξη του διαγωνισμού προβλέπονται τα εξής: *«2.2.2 Εγγύηση συμμετοχής 2.2.2.1. Για την έγκυρη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, κατατίθεται από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς (προσφέροντες), εγγυητική επιστολή συμμετοχής³⁵, ποσού 3.747,77 ευρώ³⁶ (2% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ). Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση. Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς του άρθρου 2.4.5 της παρούσας, ήτοι 210 μέρες από την επόμενη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των προσφορών του Διαγωνισμού, άλλως η προσφορά απορρίπτεται. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, πριν από τη λήξη της προσφοράς, να ζητά από τους προσφέροντες να παρατείνουν, πριν τη λήξη τους, τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής. 2.4.5 Χρόνος ισχύος των προσφορών Οι*

Αριθμός απόφασης : 1842/2023

υποβαλλόμενες προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς για διάστημα 12 μηνών από την επόμενη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών. [...] 2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς [!] απαιτείται: 1. Πιστοποιητικό ή βεβαίωση από τον κατασκευαστή του προσφερόμενου εξοπλισμού που να αποδεικνύει ότι ο ΠΡΟΣΦΕΡΩΝ είναι εξουσιοδοτημένος για την ανάληψη και υλοποίηση υπηρεσίας MPS. 2. Οι υπάλληλοι του τεχνικού τμήματος του προσφέροντος να είναι πιστοποιημένοι από την κατασκευάστρια εταιρεία του εξοπλισμού. 3. πιστοποιητικά ή βεβαιώσεις που να αποδεικνύουν ότι ο ΠΡΟΣΦΕΡΩΝ είναι εξουσιοδοτημένος (από τον κατασκευαστή για την παροχή γνήσιων αναλωσίμων υλικών και τεχνικής υποστήριξης / συντήρησης του προσφερόμενου εξοπλισμού. 4. πιστοποιητικό ή βεβαίωση από τον κατασκευαστή του λογισμικού που να αποδεικνύει ότι ο ΠΡΟΣΦΕΡΩΝ είναι εξουσιοδοτημένος για την εγκατάσταση και παραμετροποίηση του. 5. δήλωση ή βεβαίωση από τον κατασκευαστή του λογισμικού που να αποδεικνύει ότι ο προσφέρων διαθέτει 5 πιστοποιημένους μηχανικούς / τεχνικούς. 6. να διαθέτει πιστοποιητικό ISO 9001 – ISO 14001 – οδηγία 18001, το οποίο να βρίσκεται σε ισχύ. 2.2.7 Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης Οι οικονομικοί φορείς για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης οφείλουν να συμμορφώνονται με (προσκόμιση των κατωτέρω επί ποινή αποκλεισμού) : • θα πρέπει να διαθέτουν πιστοποιητικό διαχείρισης ποιότητας ISO 9001:2015 (ή άλλο ισοδύναμου) για την πώληση, συντήρηση και τεχνική υποστήριξη ..., αναλωσίμων υλικών, ανταλλακτικών ή υποστήριξη συστημάτων πληροφορικής το οποίο θα πρέπει να προσκομιστεί μαζί με την προσφορά καθώς και θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένος στο Εθνικό Μητρώο Παραγωγών του Εθνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (EOAN) και να καταθέσει με την προσφορά του το σχετικό πιστοποιητικό/βεβαίωση • θα πρέπει να προσκομίσουν ISO 14001:2004 (ή άλλο ισοδύναμου) της κατασκευάστριας εταιρίας. • θα πρέπει να προσκομίσουν ISO 27001:2013 (ή άλλο ισοδύναμου) της κατασκευάστριας εταιρίας. • Για τα προϊόντα θα πρέπει ο ανάδοχος να αποτελεί εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο της κατασκευάστριας εταιρίας στην

Αριθμός απόφασης : 1842/2023

ελληνική αγορά και προς επιβεβαίωση τούτου να καταθέσει σχετική βεβαίωση του κατασκευαστικού οίκου. • Να έχει προσχωρήσει σε σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού και προς επιβεβαίωση τούτου να καταθέσει σχετική βεβαίωση. Β.4. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν (επί ποινή αποκλεισμού) : σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΧ της παρούσας και το Παράρτημα ΧΙΙ του Ν.4412/2016 (Πίνακας αντιστοίχισης λόγων αποκλεισμού-κριτηρίων ποιοτικής επιλογής με αποδεικτικά μέσα) : Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς [I] προσκομίζουν: • Πιστοποιητικό ή βεβαίωση από τον κατασκευαστή του προσφερόμενου εξοπλισμού που να αποδεικνύει ότι ο ΠΡΟΣΦΕΡΩΝ είναι εξουσιοδοτημένος για την ανάληψη και υλοποίηση υπηρεσίας MPS. • Οι υπάλληλοι του τεχνικού τμήματος του προσφέροντος να είναι πιστοποιημένοι από την κατασκευάστρια εταιρεία του εξοπλισμού. • πιστοποιητικά ή βεβαιώσεις που να αποδεικνύουν ότι ο ΠΡΟΣΦΕΡΩΝ είναι εξουσιοδοτημένος (από τον κατασκευαστή για την παροχή γνήσιων αναλωσίμων υλικών και τεχνικής υποστήριξης / συντήρησης του προσφερόμενου εξοπλισμού. • πιστοποιητικό ή βεβαίωση από τον κατασκευαστή του λογισμικού που να αποδεικνύει ότι ο ΠΡΟΣΦΕΡΩΝ είναι εξουσιοδοτημένος για την εγκατάσταση και παραμετροποίηση του. • δήλωση ή βεβαίωση από τον κατασκευαστή του λογισμικού που να αποδεικνύει ότι ο προσφέρων διαθέτει 10 πιστοποιημένους μηχανικούς / τεχνικούς. • να διαθέτει πιστοποιητικό ISO 9001 –οδηγία 18001, το οποίο να βρίσκεται σε ισχύ. Β.5. Για την απόδειξη της συμμόρφωσής τους με πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης της παραγράφου 2.2.7 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα κάτωθι πιστοποιητικά : Οι οικονομικοί φορείς για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης οφείλουν να συμμορφώνονται με: • θα πρέπει να διαθέτει πιστοποιητικό διαχείρισης ποιότητας ISO9001:2015 για την πώληση, συντήρηση και τεχνική υποστήριξη ..., αναλωσίμων υλικών και ανταλλακτικών το οποίο θα πρέπει να προσκομιστεί μαζί με την προσφορά καθώς και θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένος στο Εθνικό Μητρώο Παραγωγών του Εθνικού Οργανισμού

Αριθμός απόφασης : 1842/2023

Ανακύκλωσης (EOAN) και να καταθέσει με την προσφορά του το σχετικό πιστοποιητικό/βεβαίωση. • θα πρέπει να προσκομιστεί ISO 14001:2004 (ή άλλο ισοδύναμου) της κατασκευάστριας εταιρίας. • θα πρέπει να προσκομιστεί ISO 27001:2013 (ή άλλο ισοδύναμου) της κατασκευάστριας εταιρίας • Για τα προϊόντα θα πρέπει ο ανάδοχος να αποτελεί εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο της κατασκευάστριας εταιρίας στην ελληνική αγορά και προς επιβεβαίωση τούτου να καταθέσει σχετική βεβαίωση του κατασκευαστικού οίκου. • Να έχει προσχωρήσει σε σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού και προς επιβεβαίωση τούτου να καταθέσει σχετική βεβαίωση. [...] ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΓΧΡΩΜΩΝ ΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΠΟΛΥΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΚΤΥΠΩΤΩΝ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΧΑΡΤΙΟΥ ΜΕΧΡΙ Α3 (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α-1) ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ [...] Γ1. Ο κατασκευαστής πρέπει να διαθέτει ισχύοντα πιστοποιητικά ISO 9001 και ISO14001, τα οποία υποβάλλονται με την τεχνική προσφορά. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΠΡΟΜΑΥΡΩΝ ΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΠΟΛΥΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΚΤΥΠΩΤΩΝ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΧΑΡΤΙΟΥ ΜΕΧΡΙ Α3 (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α-2) [...] Γ1. Ο κατασκευαστής πρέπει να διαθέτει ισχύοντα πιστοποιητικά ISO 9001 και ISO14001, τα οποία υποβάλλονται με την τεχνική προσφορά. [...] ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΓΧΡΩΜΩΝ ΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΠΟΛΥΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΚΤΥΠΩΤΩΝ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΧΑΡΤΙΟΥ ΜΕΧΡΙ Α4 (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α-3) [...] Γ1. Ο κατασκευαστής πρέπει να διαθέτει ισχύοντα πιστοποιητικά ISO 9001 και ISO14001, τα οποία υποβάλλονται με την τεχνική προσφορά. [...] 2.6.4 ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΠΡΟΜΑΥΡΩΝ ΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΠΟΛΥΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΚΤΥΠΩΤΩΝ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΧΑΡΤΙΟΥ ΜΕΧΡΙ Α4 (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α-4) [...] Γ1. Ο κατασκευαστής πρέπει να διαθέτει ισχύοντα πιστοποιητικά ISO 9001 και ISO14001, τα οποία υποβάλλονται με την τεχνική προσφορά. [...] ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ Προσκόμιση δικαιολογητικών επί ποινή αποκλεισμού Ο υποψήφιος ανάδοχος • θα πρέπει να διαθέτει πιστοποιητικό διαχείρισης ποιότητας ISO9001:2015 για την πώληση, συντήρηση και τεχνική υποστήριξη ..., αναλωσίμων υλικών και ανταλλακτικών το οποίο θα πρέπει να προσκομιστεί μαζί με την προσφορά καθώς και θα πρέπει να είναι

Αριθμός απόφασης : 1842/2023

εγγεγραμμένος στο Εθνικό Μητρώο Παραγωγών του Εθνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (ΕΟΑΝ) και να καταθέσει με την προσφορά του το σχετικό πιστοποιητικό/βεβαίωση. • θα πρέπει να προσκομιστεί ISO 14001:2004 (ή άλλο ισοδύναμο) της κατασκευάστριας εταιρίας. • θα πρέπει να προσκομιστεί ISO 27001:2013 (ή άλλο ισοδύναμο) της κατασκευάστριας εταιρίας • Για τα προϊόντα θα πρέπει ο ανάδοχος να αποτελεί εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο της κατασκευάστριας εταιρίας στην ελληνική αγορά και προς επιβεβαίωση τούτου να καταθέσει σχετική βεβαίωση του κατασκευαστικού οίκου. • Να έχει προσχωρήσει σε σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού και προς επιβεβαίωση τούτου να καταθέσει σχετική βεβαίωση».

8. Επειδή, κατά τα παγίως γεγόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

9. Επειδή, η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων

Αριθμός απόφασης : 1842/2023

συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, eVigilo, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, Επιτροπή κατά Δανίας, C-243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, Επιτροπή κατά Βελγίου, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, SIAC Construction, C-19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, Μηχανική, C-213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μάιου 2016, MT Højgaard και ZCiblin, C-396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, Επιτροπή κατά Βελγίου, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, UniversaleBau, C- 470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, eVigilo, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

10. Επειδή, η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣΤΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, 111/2006, 597/2007 κ. ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Β' Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

11. Επειδή, σύμφωνα με την αρχή της τυπικότητας που διέπει τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να καλέσει τους προμηθευτές να συμπληρώσουν τα νομίμως, καταρχήν, υποβληθέντα δικαιολογητικά ή να παρέχουν σχετικές διευκρινίσεις, όχι όμως να αναπληρώσουν μη υποβληθέντα ή μη νομίμως υποβληθέντα δικαιολογητικά (βλ. ΣΤΕ 2454/09, ΕΑ ΣΤΕ 457, 364/09, 738/09, 180/09, 567/08, 3075/08, 307/07, ΔΕΦΑΘ 271/2011 σκέψεις 43, 44, 45, ΔΕΦΑΘ 537/2015, Ε.Α. Σ.Τ.Ε. 127/2010, 1173/2009, ΔΕΦΑΘ 859/2012 (ΑΣΦ), ΔΕΦΑΘ

Αριθμός απόφασης : 1842/2023

239/2019, Ε.Α. ΣΤΕ 1319, 1065, 935, 819/2007 κα). Ειδικότερα κατά την έννοια των διατάξεων του άρθ. 102 και του όμοιου άρθ. 310 του ν. 4412/2016, οι προβλεπόμενες από αυτές διευκρινίσεις, δίδονται μόνον εφόσον ζητηθούν από το αρμόδιο όργανο, κατά τη διαγραφόμενη διαδικασία, λαμβάνονται δε υπόψη, ενόψει και της αυστηρώς τυπικής διαδικασίας των δημοσίων διαγωνισμών, μόνον εφόσον έχουν ως αντικείμενο τη συμπλήρωση νομίμως κατ' αρχήν υποβληθέντων στοιχείων και όχι την αναπλήρωση της έλλειψης τέτοιων στοιχείων ή την τροποποίηση του περιεχόμενου της προσφοράς, ώστε να απαλειφθούν αντιθέσεις και να συμφωνεί αυτή με όρους της διακήρυξης (πρβλ. ΣΤΕ 1856/2008, 2660/2004 7μ., ΕΑ ΣΤΕ 668, 567/2009, ΔΕφΑΘ 743/2012 (ΑΣΦ), κ.ά.).

12. Επειδή, το άρθ. 103 παρ. 2 του Ν. 4412/2016, όπως ήδη ισχύει, επιβάλλει στην αναθέτουσα αρχή την υποχρέωση να καλεί τον προσωρινό ανάδοχο «να προσκομίσει τα ελλείποντα ή να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα» δικαιολογητικά κατακύρωσης, επιτρέποντας, με τον τρόπο αυτό, όχι μόνο τη συμπλήρωση (ή την επανυποβολή) ελλιπών (πλημμελών) δικαιολογητικών που έχουν ήδη κατατεθεί στην αναθέτουσα αρχή, αλλά, και την υποβολή, το πρώτον, δικαιολογητικών που ο προσωρινός ανάδοχος παρέλειψε, για οποιονδήποτε λόγο, να προσκομίσει εντός της αρχικής προθεσμίας της παρ. 1 του άρθ. 103. Πριν από την ως άνω δεύτερη πρόσκληση του προσωρινού αναδόχου, η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί να προβεί στην απόρριψη του φακέλου των δικαιολογητικών κατακύρωσης σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 103 του Ν. 4412/2016 (πρβλ. ΣΤΕ 1020/2022, 1904/2020, 1/2020, Ε.Α. 241/2019, 37/2019, 29/2019). Μόνον εφόσον έχει προηγηθεί η προσήκουσα, κατά τα ως άνω, κλήση του από την αναθέτουσα αρχή και η εξέταση της συμμόρφωσης του οικονομικού φορέα προς αυτήν, μπορεί να προβεί στην απόρριψη των δικαιολογητικών κατακύρωσης, λόγω ελλείψεων που δεν θεραπεύτηκαν κατά την ανωτέρω διαδικασία (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 37/2021, σκ. 19, 29/2019, σκ. 11, ΔΕφΠειρ Ν60/2021, σκ. 13). Περαιτέρω, η ΕΑΔΗΣΥ, όταν εξετάζει διαφορά επί κατακυρωτικής απόφασης σχετικά με την πληρότητα και το περιεχόμενο των δικαιολογητικών κατακύρωσης, οφείλει, στην περίπτωση που ακυρώσει

Αριθμός απόφασης : 1842/2023

την προσβαλλόμενη λόγω ελλείψεων ή ελαττωμάτων των, κατ' αρχήν αποδεχθέντων, από την αναθέτουσα αρχή δικαιολογητικών κατακύρωσης, να αναπέμψει την υπόθεση σε αυτήν, προκειμένου να εκπληρώσει προηγουμένως την ανωτέρω διαδικαστική υποχρέωσή της, ήτοι να καλέσει τον προσωρινό ανάδοχο προς υποβολή των επίμαχων δικαιολογητικών και να εξετάσει τη συμμόρφωση του οικονομικού φορέα προς την πρόσκληση αυτή (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 37/2021, σκ. 21, ΔΕφΠειραιά Ν60/2021, σκ. 14).

13 . Επειδή, με τον πρώτο λόγο της προσφυγής της η προσφεύγουσα προβάλλει ότι οι υποβαλλόμενες εκ των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων εγγυητικές επιστολές θα πρέπει να έχουν ισχύ για τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες μετά την λήξη ισχύος της προσφοράς, ήτοι τριάντα (30) ημέρες πλέον της δωδεκάμηνης ισχύος των προσφορών, η οποία άρχεται την επομένη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των προσφορών. Με άλλα λόγια, η προσκομιζόμενη στον υπό κρίση Διαγωνισμό εγγυητική επιστολή θα πρέπει να έχει ισχύ τουλάχιστον 390 ημέρες. Αντίθετα, η οριστική ανάδοχος του Διαγωνισμού προσκόμισε την από 31/7/2023, υπ' αρ. 697152, εγγυητική επιστολή της τραπεζικής εταιρείας με την επωνυμία «...», η οποία, παρά τα οριζόμενα στη Διακήρυξη, έχει ισχύ έως τις 30/4/2024 αντί της 05ης/09/2024. Περαιτέρω, με το δεύτερο λόγο της προσφυγής της, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας είναι απορριπτέα, διότι «η οριστική ανάδοχος του Διαγωνισμού εταιρεία με την επωνυμία «...» δεν απέδειξε, τόσο κατά το χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών συμμετοχής / της προσφοράς της, όσο και κατά το χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, τη συμμόρφωσή της με τον 2.2.7 της Διακήρυξης, ήτοι τη συμμόρφωσή της με απαιτούμενα εκ της Διακήρυξης πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης. Τούτο διότι, μεταξύ των δικαιολογητικών που προσκόμισε η οριστική ανάδοχος σε αμφότερα τα στάδια του Διαγωνισμού, ουδόλως προσκόμισε πιστοποιητικό ISO 2700:2013, όπως ρητώς ορίζεται στη Διακήρυξη, αλλά ούτε και ισοδύναμο τοιούτο. Δοθέντος, ωστόσο, ότι το εν λόγω πιστοποιητικό συμπεριλαμβάνεται μεταξύ των δικαιολογητικών εγγράφων που υποβάλλονται κατά το στάδιο υποβολής προσφοράς, καθώς απαιτείται εκ της υπ' αρ. 16/2023 μελέτης της Διεύθυνσης

Τεχνικών Υπηρεσιών της Αναθέτουσας Αρχής, της μη προσκόμισής του συνεπαγόμενης – άνευ άλλου τινός - τον αποκλεισμό του προσφέροντος από τον Διαγωνισμό, καθίσταται σαφές ότι η προσφορά της οριστικής αναδόχου εταιρείας εσφαλμένως έγινε δεκτή δια του υπ' αρ.2/15.9.2023 Πρακτικού της Επιτροπής. Εξάλλου, η οριστική ανάδοχος δεν προσκόμισε το ως άνω απαραίτητο δικαιολογητικό και αποδεικνύον την επάρκεια της τεχνικής της προσφοράς έγγραφο ούτε κατά το στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης (σε κάθε, δε, περίπτωση η υπό κρίση πλημμέλεια δε θα ηδύνατο να θεραπευθεί, ακόμα και εάν η οριστική ανάδοχος το προσκόμιζε κατά το στάδιο των δικαιολογητικών κατακύρωσης)».

14. Επειδή, η Αναθέτουσα Αρχή με τις απόψεις προβάλλει επί των ως άνω λόγων τα εξής: «Όσον αφορά την αιτιολόγηση της προσφυγής, για την 1η περίπτωση που αφορά την διάρκεια της εγγυητικής επιστολής, θέση μας είναι πως είναι σαφές από την διακήρυξη και συγκεκριμένα το άρθρο 2.2.2.1 πως η διάρκεια της εγγυητικής θα πρέπει να έχει ισχύ 30 ημέρες από την λήξη του χρόνου της προσφοράς (σχ. Άρθρο 2.4.5). Με βάση την σαφέστατη σημείωση που αναγράφεται στα παραπάνω άρθρα, η επιτροπή έκρινε πως η εγγυητική που κατέθεσε ο ανάδοχος με επωνυμία ... καλύπτει τον απαιτούμενο χρόνο και τις προϋποθέσεις που έχουν ζητηθεί. Όσον αφορά την κατάθεση του ISO 27001:2013 θέση μας είναι πως κάθε επιτροπή οφείλει να εξετάζει όχι μόνο την κατάθεση ενός δικαιολογητικού αλλά και την γνησιότητα του. Στον παρόντα διαγωνισμό κατατέθηκαν τεχνικές προδιαγραφές και πιστοποιητικά από μεγάλους κατασκευαστικούς οίκους του εξωτερικού και η επιτροπή προκειμένου να επιβεβαιώσει την γνησιότητα τόσο των τεχνικών αλλά και ειδικών χαρακτηριστικών έκανε έρευνα στις επίσημες ιστοσελίδες αυτών. Με βάση την έρευνα που διενεργήθηκε πιστοποιήθηκε τόσο η γνησιότητα των κατατεθέντων προσφορών από τις δύο εταιρίες, τόσο για την πλήρωση των «Πράσινων χαρακτηριστικών» αλλά και για την ασφάλεια των πληροφοριών κάτι που άλλωστε πιστοποιεί το συγκεκριμένο ISO που ζητήθηκε και είναι υποχρεωτικό να υφίσταται από την Ευρωπαϊκή νομοθεσία και τον γενικό κανονισμό για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Συνεπώς και με βάση τα ανώτερο εφόσον κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε η ύπαρξη του εν

λόγω πιστοποιητικού απ' ευθείας από τον κατασκευαστικό οίκο, δεν ζητήθηκε κατά την διενέργεια του 2ου πρακτικού η αποστολή του από τον ανάδοχο».

15. Επειδή, η παρεμβαίνουσα αιτείται την απόρριψη των σχετικών λόγων, προβάλλοντας, μεταξύ άλλων, ως προς τον πρώτο λόγο, ότι «σύμφωνα με το άρθρο 2.2.2.1 της Διακήρυξης, η εγγύηση συμμετοχής των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων θα πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά την λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς του άρθρου 2.4.5 της παρούσης, ήτοι 210 μέρες από την επόμενη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των προσφορών του Διαγωνισμού, άλλως η προσφορά απορρίπτεται (η υπογράμμιση στο ίδιο το κείμενο της Διακήρυξης). Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, πριν από την λήξη της προσφοράς, να ζητά από τους προσφέροντες να παρατείνουν, πριν την λήξη τους, την διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής. Κατ' εφαρμογήν του ανωτέρω άρθρου η υποβληθείσα από την Εταιρεία μας εγγύηση συμμετοχής έχει ημερομηνία εκδόσεως από την ... και επομένως ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος της την 31.7.2023 και διάρκεια ισχύος, όπως αναγράφεται στο σώμα αυτής, μέχρι και την 30.4.2024. Συνεπώς η ισχύς της εγγύησης καλής συμμετοχής υπερκαλύπτει την οριζόμενη από την Διακήρυξη υποχρεωτική διάρκεια των 210 ημερών από την επομένη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των προσφορών του Διαγωνισμού, η οποία είναι σύμφωνα με το άρθρο 1.5. της Διακήρυξης η 4.8.2023. Σύμφωνα δηλαδή με την Διακήρυξη η διάρκεια της εγγύησης καλής συμμετοχής ανέρχεται μέχρι και την 4.4.2024, ενώ, όπως είπαμε, η ισχύς της εγγυήσεως συμμετοχής της Εταιρείας μας ανέρχεται μέχρι και την 30.4.2024. Περαιτέρω, το άρθρο 2.4.5 που διέπει τον χρόνο ισχύος των προσφορών, του οποίου την εφαρμογή επικαλείται η προσφεύγουσα εταιρεία προκειμένου να ισχυριστεί και να αποδείξει το μη σύννομο της εγγύησης συμμετοχής μας, δεν εφαρμόζεται εν προκειμένω ως γενικότερο του ειδικότερου άρθρου της Διακήρυξης που διέπει την διάρκεια της εγγυήσεως συμμετοχής». Περαιτέρω, ως προς το δεύτερο λόγο της προσφυγής η παρεμβαίνουσα προβάλλει ότι «δήλωσε ρητώς και αληθώς σύμφωνα με το άρθρο 2.2.9.1 Άρθρο της Διακήρυξης που διέπει την προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή των προσφορών εν συνδυασμώ

Αριθμός απόφασης : 1842/2023

προς το άρθρο 2.2.7 αυτής, ότι διαθέτει εν ισχύ πιστοποιητικό ISO 27001:2013 για τον κατασκευαστή. Περαιτέρω, το εν ισχύ πιστοποιητικό ISO 27001:2013 για τον κατασκευαστή, εταιρεία με την επωνυμία ... , είναι δημοσίως αναρτημένο και πλήρως προσβάσιμο από όλους και επομένως και από τον φορέα

στην

ιστοσελίδα

https://www.xerox.com/downloads/usa/en/i/ISO_Certification_and_connectivity.pdf, εν συνδυασμό προς την ιστοσελίδα <https://www.bsigroup.com/en-GB/validate-bsi-issued-certificates/client-directory-certificate/IS%20508670>.

Τηρήθηκε συνεπώς η αρχή της διαφάνειας και της τυπικότητας που διέπει τους Δημόσιους Διαγωνισμούς και δεν επιδιώξαμε την απόκρυψη της ελλείψεως του δικαιολογητικού αυτού, όπως αναληθώς αναφέρει η προσφεύγουσα. Εξάλλου, το εν λόγω πιστοποιητικό η κατασκευάστρια εταιρεία διέθετε σε ισχύ και συνεπώς με την εκ παραδρομής μη προσκόμισή του δεν παραβιάσθηκε η αρχή της τυπικότητας, της διαφάνειας και της ισότητας των διαγωνιζομένων, ενώ η και στο στάδιο αξιολογήσεως των προσφορών δημόσια πρόσβαση σε αυτό από οποιονδήποτε και συνεπώς και από τον φορέα σε συνδυασμό με την προσκόμισή του στο παρόν στάδιο αποδεικνύει την ανυπαρξία οποιασδήποτε βλάβης των συμφερόντων του φορέα από την έλλειψη αυτή. Ας σημειωθεί δε ότι το εν λόγω πιστοποιητικό δεν είναι από τα τυπικά δικαιολογητικά που άπτονται της νομικής κατάστασης του συμμετέχοντος οικονομικού φορέα. Τέλος, κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών της προσφοράς μας η Αναθέτουσα Αρχή θα μπορούσε να είχε ζητήσει το εν λόγω πιστοποιητικό σύμφωνα με το άρθρο 3.2. εδάφιο 4 [...].».

16 . Επειδή, σύμφωνα με την διατύπωση του ως άνω παρατιθέμενου ρητού όρου 2.2.2. της διακήρυξης ορίζεται ότι η διάρκεια της εγγυητικής επιστολής πρέπει να ανέρχεται σε 210 ημέρες. Τα δε οριζόμενα στον όρο 2.4.5. της διακήρυξης περί 12μηνιαίας διάρκειας της προσφοράς τα οποία πράγματι έρχονται σε αντίθεση με τον όρο 2.2.2. της διακήρυξης συνιστούν πρόδηλη ασάφεια της διακήρυξης η οποία σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να οδηγήσει σε απόρριψη της προσφοράς της παρεμβαίνουσας αφού η ασάφεια των διαγωνιστικών όρων δεν μπορεί να ερμηνευθεί σε βάρος του καλόπιστου

Αριθμός απόφασης : 1842/2023

διαγωνιζομένου, πολλώ δε μάλλον αφού η διοίκηση όπως έχει κριθεί είναι αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα. Εν προκειμένω, η εγγυητική επιστολή συμμετοχής που υπεβλήθη από την παρεμβαίνουσα καταλαμβάνει το χρονικό διάστημα μέχρι τις 30.4.2024, συνεπώς υπερκαλύπτει το χρονικό διάστημα των 210 ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών που ήταν στις 4.8.2023. Συνεπώς απορριπτέος τυγχάνει ο πρώτος λόγος της προσφυγής.

17 . Επειδή, ως προς το δεύτερο λόγο της προσφυγής από το σύνολο των παρατιθέμενων όρων της διακήρυξης προκύπτει ότι το κρίσιμο πιστοποιητικό ISO 27001:2013, σε αντίθεση με το πιστοποιητικό ποιότητας ISO 9001:201, που υποβάλλεται με την τεχνική προσφορά, δεν συγκαταλέγεται ανάμεσα στα έγγραφα που έπρεπε να περιλαμβάνονται στον Φάκελο της Τεχνικής Προσφοράς των συμμετεχόντων. Ειδικότερα, στους όρους της διακήρυξης αλλά και στην ενότητα της ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ προβλέπεται ότι το εν λόγω πιστοποιητικό πρέπει να προσκομισθεί επί ποινή αποκλεισμού από τον υποψήφιο ανάδοχο και όχι από τους συμμετέχοντες και άρα πρέπει να υποβληθεί με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης. Ωστόσο αβασίμως προβάλλεται από την Αναθέτουσα Αρχή και την παρεμβαίνουσα, οι οποίες συνομολογούν ότι το εν λόγω πιστοποιητικό δεν έχει υποβληθεί, ότι η ύπαρξή του στον ιστότοπο του κατασκευαστή αρκεί, αφού αυτό υποχρεωτικώς ζητείται και υποβάλλεται από τον υποψήφιο ανάδοχο. Όμως, ενόψει όσων έγιναν δεκτά ανωτέρω στην 12^η σκέψη της παρούσας, η προσφορά της παρεμβαίνουσας δεν καθίσταται άνευ ετέρου απορριπτέα, αλλά, η Αναθέτουσα Αρχή οφείλει να την καλέσει, κατ'άρ. 103 του ν. 4412/2016, προκειμένου να προσκομίσει το πιο πάνω πιστοποιητικό. Συνεπώς, ο λόγος αυτός γίνεται δεκτός ως βάσιμος, καθώς η Αναθέτουσα Αρχή έκανε δεκτή την προσφορά της παρεμβαίνουσας, χωρίς, προηγουμένως, να προβεί σε κλήση της, κατ'άρ. 103 ν. 4412/2016.

18 . Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή, να απορριφθεί η παρέμβαση, να ακυρωθεί η προσβαλλομένη υπ'άρ. 132/2023 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Αναθέτουσας

Αριθμός απόφασης : 1842/2023

Αρχής και η υπόθεση να αναπεμφθεί στην Αναθέτουσα Αρχή, ώστε να καλέσει την παρεμβαίνουσα να προσκομίσει το προαναφερόμενο πιστοποιητικό και να επιστραφεί το παράβολο που κατατέθηκε για την προσφυγή.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ακυρώνει την υπ' αρ. 132/2023 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Αναθέτουσας Αρχής, και αναπέμπει την υπόθεση στην Αναθέτουσα Αρχή, ώστε να καλέσει την παρεμβαίνουσα να προσκομίσει το πιστοποιητικό ISO 27001:2013, κατ' άρ. 103 του ν. 4412/2016, κατά τα ειδικότερα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό.

Διατάσσει την επιστροφή του παραβόλου που κατέβαλε η προσφεύγουσα.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 20-11-2023 και εκδόθηκε στις 11-12-2023 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο Πρόεδρος
Ιωάννης Λαμπρόπουλος

Η γραμματέας
Φωτεινή Μαραντίδου